

JEUGDSTRAFRECHT 2009 BASIS

Docent **Mr H. Oldenhof**

Datum **9 oktober 2009**

Plaats **Haagrecht Advocaten**

Punten **2 PO Juridisch**

Cursus bedoeld voor advocaten die rechtsbijstand (willen gaan) verlenen aan minderjarigen in strafzaken. Inhoud gericht op de praktijk van het jeugdstrafrecht/kinderstrafrecht. 2 punten PO juridisch. EUR 119 inclusief 19% BTW.

JEUGDSTRAFRECHT 2009 BASIS

Tekenen bij aankomst

Tekenen bij vertrek

Evaluatie

JEUGDSTRAFRECHT 2009 BASIS

www.romelingh.com

College Cursus

| Aanmelden

| Annuleren

| Cursusaanbod

| Cursusmateriaal

www.romelingh.com/sheets/sheets-0050.pdf

ACTUALITEIT

Kinderen

Ouders

Ouderschapsplan

ACTUALITEIT

Partijen wensen de wijze waarop ze informatie over de kinderen aan elkaar verstrekken en de wijze waarop ze elkaar over de kinderen raadplegen zo veel mogelijk dezelfde te laten zijn als voor de echtscheiding. Partijen hebben om die reden ook in het echtscheidingsconvenant voor een voortzetting van het gezamenlijk ouderlijk gezag gekozen.

ACTUALITEIT

De kinderen zijn niet betrokken bij de afspraken in dit ouderschapsplan en het daarbij behorende echtscheidingsconvenant.

Leeftijd

Na afloop schooljaar

Na koop/verkoop woning

Feitelijke scheiding reeds feit

ACTUALITEIT

Mr F.J. Verbeek

Mr J.A. van Steen

Mr F.J. Verbeek

8 EVRM

Zowel "plicht" als "verbod"

ONDERWERPEN

Waarom Jeugdstrafrecht?

Materieel jeugdstrafrecht

IVRK en Rules

Voorwaardelijk opzet en cortex

Formeel jeugdstrafrecht

Bijzondere wetten

DNA

Strafblad

WAAROM JEUGDSTRAFRECHT?

Strafrechtelijke verantwoordelijkheid vanaf 12 jaar

Overgangsgebied 12-18 jaar

Pedagogisch karakter: opvoedingsbelang voorop

Doel jeugdstrafrecht: speciale preventie

WAAROM JEUGDSTRAFRECHT?

Waaruit blijkt pedagogisch karakter?

Meer mogelijkheden zaak zonder strafvervolgning af te doen:

Politiesepot (STOP-reactie: <12 jaar)

Politietransactie

HALT

Transactie en voorwaardelijk sepot

Officiersmodel (TRIP)

WAAROM JEUGDSTRAFRECHT?

Strafvervolgning: wordt gecoördineerd rondom **beschermingsbelang** jeugdige

Strafoplegging: gericht is op **opvoedingsbelang** minderjarige

Rechtvaardigt eigen sanctiestelsel

IVRK EN RULES

Internationaal Verdrag
voor de Rechten van het Kind

3 lid 1 IVRK (directe werking):
belang kind voorop

VN resoluties: www.un.org

IVRK EN RULES

Beijing Rules (VN 1985)

"14 IVBPR voor kinderen"

Havana Rules (VN 1990)

Behandeling gedetineerde kinderen

Riyadh Rules (VN 1990)

Preventie "Juvenile Delinquency"

Directe werking: geeft ideeën!

MATERIEEL JEUGDSTRAFRECHT

Algemene leerstukken gelden ook in jeugdstrafrecht: ne bis in idem, geen straf zonder schuld, voorwaardelijk opzet.

77a Sr: bepaalde algemene regels gelden niet of anders voor jeugdigen

77g Sr: andere sancties voor jeugdigen

VOORWAARDELIJK OPZET EN CORTEX

HR 02/10/2007 LJN BA7924

Rijswijkse stoeptegel

Deelneming/Medeplegen

Voorwaardelijk opzet

VOORWAARDELIJK OPZET EN CORTEX

Door volwassenenstrafrecht toe te passen wordt voorbijgegaan aan pijlers jeugdstrafrecht
Kind meer gebaat bij pedagogische reactie dan bij repressieve maatregel

77b Sr dient zeer restrictief toegepast te worden
Uit enkel opleiding die verdachte volgde blijkt dat verdachte een simpele geest heeft

VOORWAARDELIJK OPZET EN CORTEX

Uit rapport professor dr Ruben Gur
(University of Pennsylvania) blijkt dat:

- Cortex (voorste hersenhelft) verantwoordelijk is voor overzien van consequenties
- Cortex zich tussen 18 en 23 ontwikkelt
- 18-jarige dus minder kan overzien dan volwassene behoort te overzien

VOORWAARDELIJK OPZET EN CORTEX

Aan minderjarige behoren andere eisen te worden gesteld dan aan meerderjarige

Zoals ten aanzien van schuld en voorzienbaarheid dat "tumult" uit hand loopt

Kind kan door minderjarigheid (niet voltooide ontwikkeling hersenen) minder (daartegen) doen en voorzien

VOORWAARDELIJK OPZET EN CORTEX

Opvatting vindt geen steun in recht
Algemene leerstukken onverkort van toepassing

Vanaf 12 jaar onderscheid goed en kwaad
en capaciteit om dienovereenkomstig te handelen

Verskil zit in strafmaat en strafvordering
Rechter is vergevingsgezinder

VOORWAARDELIJK OPZET EN CORTEX

Je staat er bij, dus je bent er bij!

HR 19/10/1993 NJ 1994, 50

Petanqueclub in Best

Ik ben met vrienden naar clubgebouw gegaan

Ik wist dat ze gingen inbreken

Mijn vrienden gingen naar binnen

Ik bleef buiten

Zij kwamen met bier en snoep naar buiten

Ik heb er van gedronken en gegeten

VOORWAARDELIJK OPZET EN CORTEX

Hoge Raad:

Lijfelijke aanwezigheid
geen onweerlegbaar vermoeden

Medeplegen moet ergens uit blijken

Kan bestaan uit gezamenlijk plan
of verrichten uitvoeringshandeling

Zie ook Rijswijkse Stoeptegel

VOORWAARDELIJK OPZET EN CORTEX

Dr Ruben Gur (University of Pennsylvania)

Dr A. Damasio (University of Iowa)

Dr A. Raine (USC)

Multidisciplinair onderzoek naar neurologische oorzaken van delinquent gedrag bij onder andere kinderen

Ontwikkeling hersenen staat in verband met ontwikkeling van "geweten"

VOORWAARDELIJK OPZET EN CORTEX

Wetenschappelijk bewijs dat:

Cortex (voorste hersenhelft) verantwoordelijk is voor overzien van consequenties

Cortex pas rond 25ste volledig ontwikkeld is

Minderjarige/jongvolwassene kan dus minder overzien dan volwassene

VOORWAARDELIJK OPZET EN CORTEX

Rb Den Haag 07/10/2009

13-jarige Okan

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Artikel 77a Sr ev

Artikel 486 Sv ev

Alle bepalingen Sr en Sv gelden,
tenzij uitgesloten (488 Sv)

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Welke Rechter?

Relatieve competentie: 2 Sv

Misdrijven: Kinderrechter

Overtredingen: Kantonrechter

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Leeftijdsgrenzen

< 12 jaar: geen vervolging mogelijk
(wel opsporing en dwangmiddelen: 487 Sv)

12-18 jaar: jeugdstrafrecht van toepassing

16-18 jaar: volwassenenstrafrecht toepasbaar

18-21 jaar: jeugdstrafrecht mogelijk
(77c Sr sancties)

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Daadcriterium van 488 Sv

Tijdens begaan misdrijf < 18 jaar

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Geen leeftijd?

HR 05/12/2006 LJN AZ0652: feitelijke leeftijd verdachte telt.

Volgens GBA op tijdstip plegen feit 12-minner
Volgens botonderzoek radioloog 15,8 jaar
Methode Tanner en Whitehouse

"Oordeel dat verdachte geen 12-minner is
geen onbegrijpelijk oordeel"

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Vervolgingsbeslissing

Uitgangspunt: "niet vervolgen, tenzij"

"Aanwijzing effectieve afdoening
strafzaken jeugdigen" [Stcrt 2005, 66](#)

"Richtlijnen strafvordering jeugd" [Stcrt 2006, 59](#)

www.om.nl/organisatie/beleidsregels/overzicht

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Twaalf minners

Geen vervolging

Wel opsporing

Redelijk vermoeden van schuld vereist (487 Sv)

Wel dwangmiddelen (487 Sv)

Geen inverzekeringstelling

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Aanhouding

Inlichten thuisfront

Politie verplicht bij alle minderjarigen zo spoedig mogelijk en uit eigen beweging thuisfront in kennis te stellen van insluiting (inclusief de zes uren voor verhoor)

27 Ambtsinstructie Politie 1994

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Mutaties van elk politiecontact: "cliëntvolgsysteem"

STOP: < 12 jaar + toestemming ouders

HALT: 12, 13 jaar en firstoffenders

Officiersmodel (TRIP, tot 40 uur taak- of leerstraf)

Inschakeling RvK op elk moment mogelijk

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Aanhouding en verhoor

Inverzekeringstelling > 12 jaar Rvk en advocaat inschakelen verplicht

Salduz!

Voorafgaand aan verhoor advocaat raadplegen voor bepalen procespositie

Kan minderjarige afstand doen van advocaat?

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Duur verblijf politiecel

Na inverzekeringstelling

Max 10 dagen indien geen plek geschikte inrichting

Max 3 dagen bij 12-16 jarigen

16 Beginselenwet Justitiële Jeugdinrichtingen

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Inbewaringstelling/gevangenhouding: kinderrechter

Schorsing bij voorkeur als middel van beïnvloeding
gedrag jeugdige (schorsende voorwaarden ITB?)

EHRM: Hauschildt (partijdigheid rechter)

Zie ook: 40 lid 4 IVRK

Havana Rules (gevangenis laatste optie)

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Bewaring, schorsing en nachtdetentie

Bewaring kan in vorm van huisarrest (493 Sv)

Nachtdetentie (493 Sv)

Denk mee met RC/RK!

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Gevangenhouding

Beroep tegen (verlenging) gevangenhouding
en afwijzing schorsing

71 lid 1 en 87 lid 2 Sv

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Bij minderjarige jonger dan 16 jaar heeft raadsman zelfstandig gelijke bevoegdheden als verdachte (503 Sv)

- Hoger beroep instellen of daar afstand van doen
- Bezwaar

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Afdoening binnen redelijke termijn

6 lid 1 EVRM, 40 IVRK

Without delay, niet without undue delay

16 maanden: afdoening eerste en tweede aanleg

8 maanden: inzendingstermijn hoger beroep

HR 03/10/2000 NJ 2000, 721

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Zitting

Verschijningsplicht jeugdige

495a Sv

Recht aanhouding behandeling

Substantiële nietigheid

HR 02/12/1980 NJ 1981, 159

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Zitting

Tijdsverloop strafbare feit tot zitting maximaal 16 maanden (HR 03/10/2000, NJ 2000, 721)

Streven 6 maanden tijdsverloop

Oproeping ouders dan wel voogd

Verplichte verschijning verdachte

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Behandeling

Achter gesloten deuren

Bespreking persoonlijke omstandigheden

Buiten aanwezigheid benadeelde partij

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Behandeling

Zelfde rechten als volwassen verdachte:

Recht getuigen en deskundige

Wraken tolk (276 lid 4 Sv)

Laatste woord

Rechten ouders/voogd (496 Sv)

Eis en pleidooi

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Positie raadsman

"Klant is koning" versus "belang kind"

Wat prevaleert?

Ontkennende verdachte (tegen beter weten in)

Opvattingen derden (ouders en begeleiders)

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Houding cliënt

Verbaal

Non-verbaal (petje af)

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Factoren beperking beslissingsruimte rechter

Tijdsverloop pleegdatum en berechting

Meerdere verdachten of juist niet

First offender of recidivist

Is er sprake van voorlopige hechtenis

Schadevergoeding mogelijk

Persoon van de jeugdige

Woont de minderjarige thuis of niet

Scholing of werk

Ontvankelijkheid jeugdige voor hulpverlening

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Vordering benadeelde partij

51a t/m 51f Sv

Actieve houding gewenst

Rechtstreekse schade
samenhang met tenlastelegging vereist

< 14 jaar: 6:164 BW

Gedraging kan niet worden toegerekend als o.d.

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Straf of maatregel?

Grote beleidsruimte rechter

Opvoedingsbelang als leidraad op te leggen sanctie

In verband met jeugdige leeftijd geldt "andere toerekening" (?)

Voorlichting over persoonlijke omstandigheden/
persoon minderjarige van groot belang

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Factoren straftoemeting

First offender/recidive

Advies RvdK

Leeftijd

Houding ter zitting

- delict

- slachtoffer

- hulpverlening

...

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Aandeel in feit

Schadevergoeding/excuses

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Op te leggen straffen

Straf én maatregel mogelijk?

Art. 77g Sr: Bepaalde combinaties van sancties zijn toegelaten danwel expliciet uitgesloten
Sanctie wel of niet voorwaardelijk op te leggen

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Hoofdstraffen art. 77h Sr

Geldboete

Taakstraf (werkstraf of leerstraf: menukaart)

Jeugddetentie (12-16 jaar: max 12 mnd; 16-18 jaar: max 24 mnd)

Bijkomende straffen

verbeurdverklaring

ontzegging bevoegdheid motorrijtuigen te besturen
(eventueel voorwaardelijk)

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Maatregelen art. 77h Sr

PIJ: plaatsing in een inrichting voor jeugdigen (art. 77s-77u Sr) PIJ (77s Sr)

- zowel ontoerekeningsvatbaren als toerekeningsvatbaren
- maximaal 6 jaar
- dubbele rapportage: voorlichting en advisering

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Maatregelen

Onttrekking aan het verkeer

Ontneming wederrechtelijk verkregen voordeel

Maatregel betreffende gedrag jeugdige

Schadevergoeding 77h en 36f Sr
(benadeelde partij)

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Maatregelen

Combinaties hoofdstraffen mogelijk
(77g lid 1 en 2 Sr)

Voorwaardelijke oplegging hoofdstraffen (77x Sr):
hulp en steun (jeugdreclassering en jeugdzorg)

Vele mogelijkheden!
Zie wetboek

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Uitgangspunt: taakstraf, tenzij
Ook na mislukking taakstraf of bij recidive

"Richtlijnen strafvordering jeugd" **Stcrt 2006, 59**
www.om.nl/organisatie/beleidsregels/overzicht

40 lid 4 IVRK
Opsluiting als ultimum remedium

Jeugddetentie doet jongeren verharder

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Mislukte taakstraf

Omzetting taakstraf (77p en 77q lid 1 Sr)

Oplettendheid raadsman vereist

- termijnen
- bezwaarschrift (akte laten opmaken)

Rb Den Haag:

Laatste Kansproject (duinen opruimen)

FORMEEL JEUGDSTRAFRECHT

Toezegging niet-vervolging

HR 18/11/2003 LJN AL8454

Toezegging politieambtenaar
dat jeugdige niet vervolgd wordt
is geldig!

DNA

Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden

Efficiënte wijze opsporen misdrijven

Ter voorkoming misdrijven

OvJ verplicht om bevel af te geven

Na afgifte DNA: twee weken om bezwaar te maken

DNA

Aard misdrijf

Soort feit (fraude?)

Bijzondere omstandigheden geval

Persoon dader (terminale kankerpatiënt?)

DNA

Geen onderscheid minderjarig of meerderjarig

Belang privacy geen criterium

IVRK geen uitzondering

...

DNA

De kern van het IVRK is dat het jeugdstrafrecht een pedagogisch perspectief dient te bieden. De reactie op het plegen van strafbare feiten zou gebaseerd moeten zijn op rehabilitatie, het geven van een tweede kans en correctie of compensatie voor een te kort geschoten opvoeding.

DNA

Afname van celmateriaal voor DNA-onderzoek bij minderjarige veroordeelden is niet in strijd met deze beginselen.

Integendeel, het verwerken van hun DNA-profiel in de DNA-databank kan een bijdrage kan leveren aan hun resocialisatie.

DNA

Rb Amsterdam 27/06/2008 LJV BD6519

Onder verwijzing naar uitspraak Hoge Raad!

Minderjarige

Openlijke geweldpleging

(Spuiten van graffiti)

Geen documentatie

8 ECRM disproportioneel

Penalty?

Ne bis in idem?

STRAFBLAD

1955 Wet Justitiële Documentatie

2002 Wet Justitiële Gegevens

2004 Wet Justitiële en Strafvorderlijke Gegevens

Wet Politierregisters

Wet Veiligheidsonderzoeken

STRAFBLAD

Justitiële en Strafvorderlijke Gegevens

Opname

Verstrekking publieke partijen (Gegevens)

Verstrekking private partijen (VOG)

Bezwaar (afgifte of weigering VOG)

STRAFBLAD

Opname bij overtredingen

5 jaar bij geldboete

10 jaar bij taakstraf

Na onherroepelijke veroordeling
of verval vervolging

STRAFBLAD

Opname bij misdrijven

Strafmaximum < 8 jaar?

30 jaar + duur straf of maatregel

Strafmaximum \geq 8 jaar?

40 jaar + duur straf of maatregel

Zedendelict?

Levenslang

STRAFBLAD

Verstrekking (Gegevens/VOG) volwassenen

Taakstraf (ook voorwaardelijk)

Regel: 4 jaar + 6 maanden

Gevangenisstraf (alleen onvoorwaardelijk)

Regel: 8 jaar + duur gevangenisstraf

Zedendelict

Levenslang

STRAFBLAD

Verstrekking (Gegevens/VOG) jeugdigen

2-jaar (bij taakstraf)

4-jaar (bij jeugddetentie)

Uitzondering 1: 0-jaar

Jonger dan 16 jaar datum feit en

Niet meer dan 40 uur taakstraf of

Niet meer dan EUR 113 geldboete

Uitzondering 2: levenslang (bij zedendelict)

STRAFBLAD

Justitiële en Strafvorderlijke Gegevens

Strafrechterlijke beslissingen (amvb)

Strafvorderlijke onderzoeken (alle)

STRAFBLAD

Bezwaar (afgifte of weigering VOG)

Relevante antecedenten?

Niet alleen veroordelingen, maar ook:

Sepots

Transacties

Dagrapporten politie

Processenverbaal politie

STRAFBLAD

Kamerstukken 24797 nummer 7 pagina 22

Minister bevestigt dat sepots meewegen

Geen onderscheid sepots,
omdat er vele soorten zijn

Geen onderscheid ontslag van rechtsvervolging,
omdat er vele gronden zijn

STRAFBLAD

Kortom:

Volwassenen gewoonlijk 4 tot 8 jaar

Jeugdigen gewoonlijk 2 tot 4 jaar

Na onherroepelijke veroordeling
of verval vervolging

AFSLUITING

Rondvraag/opmerkingen over cursus

Rondvraag/opmerkingen over andere onderwerpen

Jeugdstrafrecht 2009 Verdieping

Kinderarbeid

Kindermisbruik

Kindermishandeling

Kinderontvoering

Kinderporno

En meer...

AFSLUITING

~~16/10/2009~~

~~Jeugdstrafrecht 2009 Verdieping~~ [Den Haag](#)

23/10/2009

Salduz en Jeugdstrafrecht [Amsterdam](#)

30/10/2009

Salduz en Jeugdstrafrecht [Amsterdam](#)

~~06/11/2009~~

~~Jeugdstrafrecht 2009 Verdieping~~ [Den Haag](#)

AFSLUITING

www.romelingh.com

College Cursus

| Aanmelden

| Annuleren

| Cursusaanbod

| Cursusmateriaal

www.romelingh.com/sheets/sheets-0050.pdf